

7 czerwca 2017 r.

Szanowna Pani Beata Tokaj
Szef Krajowego Biura Wyborczego

Opinia Ruchu Kontroli Wyborów dotycząca kart do głosowania w wyborach samorządowych w roku 2018

W odpowiedzi na zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych zawarte w piśmie Szefa Krajowego Biura Wyborczego nr ZPOW-0620-30/16 z dnia 3 kwietnia 2017 r., informujemy uprzejmie, że Ruch Kontroli Wyborów jednoznacznie i jednogłośnie odrzuca możliwość wprowadzenia książeczek do głosowania uznawanych jako karty w miejsce jednostronicowych kart do głosowania ze względu na ich uciążliwość w stosowaniu, znaczne ryzyko pomyłek wyborców jak w wyborach samorządowych w roku 2014, trudności w liczeniu i weryfikacji oddanych głosów przez komisje, a także znaczne ryzyko nadużyć. Ponadto, zastosowanie książeczek uniemożliwia oddanie głosu osobie niewidzącej bez pomocy osoby trzeciej, co oznacza *de facto* wymuszenie głosowania przez pełnomocnika i/lub naruszenie tajności wyborów, przynajmniej w zakresie preferencji wyborcy niewidzącego co do komitetu wyborczego. Zapis Kodeksu Wyborczego dopuszczający możliwość zastąpienia kart do głosowania książeczkami jest szkodliwy i wymaga usunięcia. Nasze szczegółowe opinie na ten temat zostały zawarte w dwóch artykułach zamieszczonych na portalu Ruchu Kontroli Wyborów (www.ruchkontroliwyborow.pl):

- **PKW znowu w akcji: prezentacja książeczek do głosowania** – nasz komentarz opublikowany 21 marca 2017 przez Bartek <http://ruchkontroliwyborow.pl/pkw-znowu-w-akcji-prezentacja-ksiazeczek-do-glosowania-nasz-komentarz/>
- **Jak fałszować „książeczki” Państwowej Komisji Wyborczej** – opublikowany 23 marca 2017 przez admin <http://ruchkontroliwyborow.pl/jak-falszowac-ksiazeczki-panstwowej-komisji-wyborczej/>

Problem wielkości kart do głosowania i głosowania osób niewidzących oraz niedowidzących rozwiązałyby karta z symbolami literowymi komitetów wyborczych i liczbowymi kandydatów drukowana w małym formacie na grubym papierze alfabetem łańskim i Braille'a oraz podaniem pełnej listy komitetów i kandydatów na wywieszanych w lokalach plakatach drukowanych oboma alfabetami. Ten i inne nasze postulaty zostały zawarte w Koncepcji Systemu Wyborczego Ruchu Kontroli Wyborów, przedstawionej najwyższym władzom Rzeczypospolitej 22 grudnia 2016 r. i dostępnej pod adresem: <http://ruchkontroliwyborow.pl/category/koncepcja/>.

Ponadto uważamy, że Państwowa Komisja Wyborcza wraz z Krajowym Biurem Wyborczym powinny zostać rozwiązane i zastąpione organami społecznymi, w skład których wchodziłyby przedstawiciele komitetów wyborczych oraz stowarzyszeń. Rola Sędziego Komisarza ograniczałaby się do nadzoru nad przestrzeganiem prawa w procesie wyborczym.

W imieniu Ruchu Kontroli Wyborów

*Tomasz Hubert Cioska
Hanna Dobrowolska
Krzysztof Jabłonka
Arkadiusz Nowakowski
Józef Orzeł
Maciej Świrski
Paweł Zdun*

Ruch Kontroli Wyborów

adres do korespondencji: Fundacja Klubu Ronina, ulica Chmielna 11 m. 8, 00-021 Warszawa
www.ruchkontroliwyborow.pl • telefon 604 583 535 • email: pawel.zdun@ruchkontroliwyborow.pl